

Infestacions importants de pugó en camps de colza

gen. 30, 2024 |

Des de principis de novembre i fins ara, hem anat rebent consultes per infestacions molt greus de pugó en camps de colza de diverses comarques gironines. La simptomatologia que crida l'atenció és un dessecament de les plantes en determinades zones del camp - sobretot les més assolellades-. Fins i tot en colzes que estaven ben desenvolupades, que quasi cobrien el sòl, es produeix un retrocés, com si les estés afectant greument la sequera. Però quan les observem d'aprop, descobrim al principal causant: un pugó del gènere *Lipaphis* (espècie pendent de determinar)

Degut sobretot a la situació de stress per sequera i amb l'afegit d'alguns dies amb temperatures suaus per l'època de l'any, aquest pugó, molt prolífic, completa el seu cicle sobre la colza en un temps més curt i forma colònies molt nombroses, que acaben dessecant les plantes i fent desaparèixer el cultiu del camp.

Descripció

Les femelles àpteres (sense ales) d'aquest pugó, són de color verd pàl·lid, amb dues files de bandes fosques al tòrax i abdomen, que s'uneixen en una sola banda prop de l'extrem de l'abdomen. Les antenes són fosques, a les potes tenen també les articulacions fosques i les cornícules són de color clar amb puntes fosques. El cos està lleugerament empolsat amb una capa cerosa blanquinosa. Té una longitud d'entre 1,4 i 2,4 mm. Les femelles alades tenen el cap i el tòrax negres i l'abdomen verd pàl·lid amb bandes negres prop de la punta, les cornícules són negres a la base i groguenques cap a les puntes.

Cultius afectats

No l'hem de confondre amb el pugó de les crucíferes (*Brevicoryne brassicae* L.), molt clarament recobert d'una capa cerosa gris molt densa, que solem veure sobre colza, formant colònies amb nombrosos individus, habitualment sobre els teixits joves, durant els estadis de prefloració - floració-formació de síliques, i podem veure també ara en aquestes plantes junt a altres espècies, com ara *Myzus persicae*, i la que ens ocupa *Lipaphis* sp.

En aquest cas, es tracta d'una altra espècie. S'alimenta també exclusivament de Brassicaceae (que inclouen crucíferes no cultivades). Al ser un insecte picador-xuclador de saba, quan la quantitat d'individus sobre fulla és molt gran, produeix cargolaments a les fulles i la planta acaba morint dessecada. També pot produir danys indirectes pel fet d'actuar com a transmissor de virus entre plantes.

Biologia

Aquest pugó es reproduïx sobretot per partenogènesi (sense aparellament), és fonamentalment vivípar (les femelles produeixen directament estadis juvenils del mateix pugó) i extremadament prolífic, amb un nombre altíssim de generacions a l'any en climes temperats. Cada femella àptera produeix fins a sis cries al dia durant un període d'entre 20 i 40 dies. Les femelles alades són les que dispersen la plaga a altres plantes, tot i que produeixen menys descendència.

Control

El fet que una gran part dels individus es trobin protegits al revers i als replècs de les fulles velles, i la seva gran prolifícitat fa més difícil encara el seu control, ja que cal crear turbulència en l'aplicació per tal que el producte insecticida -normalment productes amb efecte per contacte/ingestió- arribi a la part de sota la fulla. A més, la fulla de la colza és hidròfoba, la

cutícula engruixida per a passar l'hivern és una superfície sobre la que l'aigua no mulla i per tant, pot ser interessant en cas d'haver de fer tractament, afegir un mullant.

Pel que fa a productes només disposem amb registre per a colza de piretroids sintètics: deltametrina, lambda cihalotrin, cipermetrina o cloronicotinils: acetamiprid. Cal comprovar el nombre de tractaments/campanya autoritzats en cada cas. Tenint en compte que disposem de tan poca diversitat de matèries actives cal que busqueu -amb el vostre assessor- una estratègia que no ens generi resistències.

AUTORS

TEIA GOY

Enginyera Tècnica Agrícola - BIOTANICA, S.L.